

ATTFØRINGSMESSA 2010

13 - 15 JANUAR
CLARION OSLO AIRPORT HOTEL

Over 30 delseminarer, inspirerende plenumsforedrag,
stort messeområde med spennende utstillinger.

Onsdag 13. januar

Kvalitet, kartlegging og kompetanse - en dag om gode verktøy for god attføring

09.00 - 10.00 Registrering

10.00 - 10.05 Åpning ved direktør Johan-Martin Leikvoll

10.05 - 10.50 Prolog; Kvalitet i attføringsarbeidet.

Arbeids-, og velferdsdirektør Tor Saglie deler ut Equass-sertifikater til attføringsbedrifter og inviterer bransjen til forsterket innsats og samarbeid om kvalitetssikring, benchmarking og kontinuerlig forbedring.

10.50 - 11.30 Åpningsforedrag ved statssekretær Gina Lund i Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

"Flere i arbeid og aktivitet. Herunder om attføringsbransjens rolle for å unngå unødvendig uføretrygding."

11.30 - 12.30 Lunsj

12.30 - 13.30 Messe

13.30 - 15.30 Delseminarer:

A) "Fra drop-out til hang in."

Konkrete og fleksible studietilbud fra NKI Nettstudier tilrettelagt for Læringsrommet i samarbeid med Attføringsbedriftene.

v/ regionleder Øyvind Tingstad, NKI Nettstudier

B) TQM Enterprise

Markedslederen av elektronisk kvalitetsstyring i Norge presenterer nyttige verktøy.

v/ Erik Moen og Håkon Kallevig

C) Proplan Attføring (CAT)

Hvordan oppnå kvalitetssikring av attføringsprosessen. Proplan Attføring (CAT) er et personalsystem for attføringsbedrifter utarbeidet i samarbeid med Attføringsbedriftene og ASVL.

Systemet strukturerer aktivitetene som er rettet mot å utvikle den enkelte yrkeshemmede og gir bedriften gode rapporteringsmuligheter. Opplæring og kompetanseutvikling er meget godt ivaretatt i løsningen. Delta på presentasjonen og se hvilke behov Proplan Attføring kan dekke i din bedrift.

v/ Bjørn Roar Nordgård, produktansvarlig, Proplan

D) Kartlegge og hjelpe klienter til god digital kompetanse med Datakortet.

Rammeavtalen mellom Attføringsbedriftene og Datakortet gjør det gunstig å bli et Datakorttestsenter.

Gjennom en interessant presentasjon blant annet av case/hvordan andre benytter Datakortet til kartlegging og sertifisering, ny statistikk og demonstrasjon av de mange muligheter som ligger i testsystemet får dere et innblikk i hvilket hjelpemiddel Datakortet er i kartlegging og sertifisering av digitalkompetanse, fra elementært nivå opp til ekspert nivå. Og ikke minst hvilken nytte dere kan ha av de forskjellige Datakortproduktene.

v/ Britt H. Rustad, salgssjef Norsk Test a.s og Tore Rushfeldt, fagkonsulent Norsk Test a.s

E) Arbeidsevnevurderinger i NAV - individuelle muligheter og universelle rettigheter.

Nav-ansatte læres nå opp i hvordan de skal utføre Arbeidsevnevurderinger og hvilke individuelle muligheter og universelle rettigheter arbeidssøkere nå vil få i løpet av vinteren. Seniorrådgiver Ingar Heum i Arbeids- og velferdsdirektoratet vil vise hva opplæringen går ut på, hvordan en arbeidsevnevurdering kan gjøres, hvilken rolle attføringsbedriftenes ulike tiltak kan ha i en slik prosess og ikke minst hva de nye rettighetene mv. vil få for betydning for vår bransje.

v/seniorrådgiver Ingar Heum, Arbeids- og Velferdsdirektoratet"

F) Hvordan kvalitetssikre arbeidet med basiskompetanse i Attføringsarbeidet?

Mange attføringsbedrifter driver pedagogisk kartlegging og basiskompetanseopplæring som en viktig del av sitt attføringsarbeid. Læringsnettverket; bransjens pedagogiske nettverk, har utviklet kvalitetsstandarder for de vanligste tilbudene, slik som: kartlegging, lese-/skrive-opplæring, tallbehandlings-opplæring, norsk-opplæring for minoritetsspråklige, studiestøtte m.fl. Delseminaret presenterer hvilke krav som ligger til grunn for å få "godkjent" sin aktivitet på disse områdene, og dermed hvordan bedriftene kan bidra til å holde en høy og forutsigbar kvalitet i bransjens tilbud på basiskompetanseområdet. Det vil bli gitt en orientering om samarbeide med eksterne aktører som bidrar til å holde fagligheten i Læringsnettverket på et høyt nivå.

v/Rune Kvarme, prosjektleder Læringsnettverket

G) Smart™ - Økonomi og livskunnskap hånd i hånd

Bør opplæring i personlig økonomi være en bransjenorm og et obligatorisk tilbud fra tiltaksarrangørene? 11.000 har nå gjennomført Smartkurs. Kom å ta del i våre erfaringer med Smart som mestringverktøy for økonomien og livet selv.

v/Lars Findahl, Kongsløys AS

H) Bokprosjekt

Gyldendal forlag gir i disse dager ut en ny fagbok om attføring. Boka er ment å være en ressurs for ansatte i attføringsbedrifter, NAV og andre med interesse for feltet.

En av forfatterne, Thorgeir Hernes, presenterer deler av innholdet. Daglig leder Tore Rønnild i iFokus as "anmelder" boka med eller uten terning.

15.30 - 16.30 Messe

16.30 - 18.00 Plenumsforedrag: MI - Motiverende intervju.

Hvordan samtaler kan bidra til å engasjere brukeren til aktiv deltagelse i egen endring. Et nytt faglig satsingsområde fra Bransjeforeningen Attføringsbedriftene.

v/ psykolog Tore Børtveit

19.30 - Middag

Torsdag 14. januar:

Helse, tilrettelegging og samhandling - en dag for alle som jobber med HMS, arbeidsmiljø, sykefravær og det å holde og få folk i jobb.

09.00 - 09.50 Samhandlingsreformen - en viktigere reform for attføringsfeltet enn NAV-reformen?

v/Generalsekretær Geir Riise i Den Norske Legeforening

10.00 - 12.00 Delseminarer

A) Psykisk helse og tekniske hjelpemidler

v/Seniorrådgiver Kine Næss, Fagenheten for NAV Hjelpemidler og tilrettelegging, Avdelingsleder Anne Mette Følknør, NAV Hjelpemiddelsentral Østfold, Rådgiver Gry Nordmark, NAV Hjelpemiddelsentral Østfold.

B) Lese og skrivestøtte i arbeidslivet - presentasjon av et opplæringsprogram

v/Seniorrådgiver Eva Teigstad, NAV NONITE Nordnorsk IKT senter

C) Hjelpemidler på arbeidsplass

NAV Hjelpemiddelsentrals rolle i arbeidsplassstilrettelegging - eksempler, vilkår og framgangsmåte.

v/Rådgiver Gudvin Helleve, NAV Hjelpemiddelsentral Vestfold “

D) Mennesker med Asberger syndrom og arbeid -Et kompetanseutviklingsprosjekt i NAV (SYA)

v/Seniorrådgiver Helene Olausen Ugelstad og spesialpsykolog Bård Fossum

E) Kognitiv atferdsterapi og kognitiv trening i arbeidsrehabilitering for personer med alvorlig psykisk lidelse.

Et nytt banebrytende prosjekt i Norge hvor mange attføringsbedrifter deltar. Erfaringer fra et pilotprosjekt i Oslo vil bli gjennomgått og det utvidede prosjektet beskrevet.

v/ Professor Erik Falkum, Genive Wadsworth fra SENS AS og Kari Agnes Myhre, Prosjektleder Jobbmestrende Oppfølging Oslo universitetssykehus HF, Aker.

F) Fysisk aktivitet, helse og trivsel

Et arbeidsliv i endring - Langtidsfriske medarbeidere – Hva og hvordan?

v/Seniorrådgiver Anita Aadland, Helsedirektoratet

Fysisk aktivitet og psykisk helse – arbeidsplassen som arena.

v/professor Egil Martinsen, Aker universitetssykehus.

Kompetanse, helsefremmende politikk og tiltak. Et forsøk i 50 virksomheter.

v/folkehelse- og rådgiver Jørgen Storebakken, Fylkesmannen i Oppland

G) Motiverende samtale gir inspirasjon til endring

Å snakke om endring – erfaringer med bruk av Helsesamtalen.

Fysioterapeut Jorun Killingstad, fysioterapeut og daglig leder av Frisklivssentralen i Modum, Lene Palmberg Thorsen fysioterapeut og tidligere leder av Frisklivssentralen Aktiv Eiker.

H) Helsefremmende mattilbud

Studiet (10p) Ernæring, levevaner og helse

v/Else Marie Johansen, Høgskolen i Akershus

Informasjon om Helsedirektoratets tilbud

v/Hanne Kristin Larsen, Helsedirektoratet

Orientering om MER-prosjektet

v/Toril Gulbrandsen, Opplysningskontoret for frukt og grønt”

12.00 - 13.00 Lunsj

13.00 - 14.00 Messe

14.00 - 16.00 Delseminarer

A) Psykisk helse og tekniske hjelpemidler

v/Seniorrådgiver Kine Næss, Fagenheten for NAV Hjelpemidler og tilrettelegging, Avdelingsleder Anne Mette Følkner, NAV Hjelpemiddelsentral Østfold, Rådgiver Gry Nordmark, NAV Hjelpemiddelsentral Østfold.

B) Lese og skrivestøtte i arbeidslivet - presentasjon av et opplæringsprogram

v/Seniorrådgiver Eva Teigstad, NAV NONITE Nordnorsk IKT senter

C) Hjelpemidler på arbeidsplass

NAV Hjelpemiddelsentrals rolle i arbeidsplassstilrettelegging - eksempler, vilkår og framgangsmåte.

v/Rådgiver Gudvin Helleve, NAV Hjelpemiddelsentral Vestfold

D) Mennesker med Asberger syndrom og arbeid -Et kompetanseutviklingsprosjekt i NAV (SYA)

v/Seniorrådgiver Helene Olausen Ugelstad og spesialpsykolog Bård Fossum

E) Kognitiv atferdsterapi og kognitiv trening i arbeidsrehabilitering for personer med alvorlig psykisk lidelse.

v/ Professor Erik Falkum, Genive Wadsworth fra SENS AS og Kari Agnes Myhre, Prosjektleder Jobbmestrende Oppfølging Oslo universitetssykehus HF, Aker.

F) Fysisk aktivitet og psykisk helse er viktig for også å fungere i det effektive arbeidslivet

v/Seniorrådgiver Anita Aadland, Helsedirektoratet og professor Egil Martinsen, Aker universitetssykehus.

G) Motiverende samtale - inspirasjon til endring - med utgangspunkt i Frisklivssentralen i Modum.

v/fysioterapeut Jorun Killingstad

H) Røykfritt arbeidsliv

Hvordan gjøre arbeidsplassen til en helsefremmende arena? Erfaringer fra bedrifter og virksomheter som har fått det til blir presentert. Hvor trykker skoen, hva må til og hvordan kan Helsedirektoratet bidra?

v/Ingunn Dahle og Sigrid Skattebo fra Helsedirektoratet

16.00 - 16.30 Messe

16.30 - 18.00 Partiutspørring. Hvordan vil stortingspolitikere få flere i arbeid?

Hva er det politiske prosjektet til landets ledende arbeids- og sosialpolitikere de neste fire årene? Innlegg og debatt ved medlemmer av Stortingets arbeids- og sosialkomité.

v/ Robert Eriksson (Frp) - leder av komiteen

Karin Andersen (Sv) - nestleder

Anette Trettebergstuen (Ap) - andre nestleder

Torbjørn Røe-Isaksen (H) - medlem

Kjell-Ingolf Ropstad (Krf) - medlem

Debattleder: Direktør Johan-Martin Leikvoll, Attføringsbedriftene

19.30 - Middag

Fredag 15. januar:

Innovasjon og inspirasjon - en dag for nye ideer og tanker

08.30 - 09.45 Plenumsforedrag: Derfor elsker jeg NAV!

Humorist og pøbelgeneral Eddi Eidsvåg vil servere oss begrunnelsen for denne påstanden, samt fortelle om hvordan ta pøbler på alvor!

09.45 - 10.15 Messe

10.15 - 11.30 Delseminarer

A) What to do after EQUASS - Assurance Certification

About the way to Excellence and future development of Quality in the Social Sector.

Guus van Beek will briefly present the status of EPRs work with Equass in Europe. He will present the current developments on quality in the social sector and the impact of these developments on the EQUASS certification programmes. Additional to this he will explain the requirements of EQUASS Excellence certification and implementation strategy for service providers in striving for EQUASS Excellence.

Guus van Beek, EQUASS Executive Manager, is EPR's quality expert and responsible for the development of the EQUASS approach and the certification programmes and running of EQUASS (European Quality in Social Services). He is in charge of the management of audits, initiation programmes, trainings and certification.

B) MI - Motivasjonell Intervjuing

En fungerende metodikk for å motivere brukeren til aktiv deltakelse. Her presenteres Attføringsbransjens nye store kompetansesatsing!

v/Paal Haavorsen, fagsjef i Bransjeforeningen Attføringsbedriftene og psykolog Stian Midtgård, ansvarlig for bransjens nye studium.

C) Pust - et nytt tilbud for utbrente.

I oktober 2008 startet attføringsbedriften Astero i Molde i samarbeid med NAV et nytt tilbud for personer som har blitt utbrent og av den grunn har vært ute av arbeidslivet for en periode. Tilbudet har fått navnet Pust, og det finnes ingen lignende tilbud til denne gruppa ellers i landet. Astero har utarbeidet et konsept som varer i minimum fem måneder for hver enkelt deltaker. Deretter går man gradvis tilbake til arbeid og har mulighet til to års individuell oppfølging ved behov.

v/Solrun Stedje Gurigard, Astero

D) Lokal samhandling mellom NAV Larvik og iFokus - et suksesseksempel til brukers beste

v/representanter for iFokus og NAV Larvik

E) Ernæring, kosthold og fysisk aktivitet.

Erfaring fra to attføringsbedrifter.

v/ Anne-Bente Aas, Deltagruppen og Kjartan Kvellestad, Origod.

F) AMB-Overenskomsten

Hvordan fungerer denne i praksis? Er overenskomsten tilpasset attføringsbedriftenes utfordringer? På seminaret vil NHO Service presentere sine erfaringer med overenskomsten. Ønske om dialog og innspill fra medlemsbedriftene til det forestående tariffoppgjøret våren 2010. Målgruppe: Daglige ledere og personalansvarlige i attføringsbedriftene.

v/Terje Hovet, Advokat i NHO Service

G) Jobpics - et billedbasert interesseverktøy.

Erfaringer ved bruk av Jobpics i to Attføringsbedrifter.

v/ bl.a Arbeidspsykolog Arne Svendsrud

H) E-læringsprogrammer.

En presentasjon av bransjeforeningens e-læringsprogrammer Veien til Arbeidslivet og Jobbsøk. Verktøy som mange Attføringsbedrifter bruker i tiltak som Avklaring og APS.

11.30 - 12.30 Lunsj

12.30 - 13.00 Messe

13.00 - 15.30 Plenumsforedrag Mr Tourette og jeg.

Pelle Sandstrak har fått mye oppmerksomhet og svært gode kritikker for sine bøker og foredrag om livet med Tourette`s syndrom. Han forteller med absurd humor og dypt alvor om normalitet og unormalitet, oppførsel og ikke-oppførsel inntil han ble "så frisk som jeg vil være"

v/Pelle Sandstrak

Foredragsholdere

Nesten 50 foredrags- og seminarholdere kommer til Attføringsmessa. Her kan du lese mer om noen av dem:

Tor Saglie

Tor Saglie ble Norges første arbeids- og velferdsdirektør da Arbeids- og velferdsdirektoratet ble opprettet 1. Juli 2006. Han har tidligere vært bl.a. departementsråd og universitetsdirektør ved Universitetet i Oslo.

Gina Lund

Gina Lund ble utnevnt til statssekretær i Arbeids og inkluderingsdepartementet 30. Oktober 2009. Hun kommer fra en stilling som avdelingsdirektør i Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Hun er utdannet jurist, og har tidligere arbeidet blant annet i Flyktningerådet, Adcore og Creuna Norge. I perioden 1991-92 arbeidet hun som politisk rådgiver for statsråd Tove Strand Gerhardsen i Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Tore Børtveit

Tore Børtveit er utdannet psykolog ved Universitetet i Bergen i 1990. Han har arbeidet som klinisk psykolog innen rusmiddelfeltet i 12 år. Børtveit har lang erfaring fra ulike sammenhenger med utredning, behandling og forebygging av rusmiddelrelaterte problemer. Han har de senere årene undervist i motiverende samtaleteknikk (Endringsfokuset Rådgivning) for hjelpere innen sosialtjeneste, kriminalomsorg og spesialisttjenester. Det er også dette han vil fokusere på i sitt foredrag på Attføringsmessa onsdag 13. januar.

Geir Riise

Geir Riise ble våren 2009 generalsekretær i Den Norske Legeforening. Han har tidligere vært HMS-direktør i Posten, sjeflege i Statoil og i NHO, og vært med å bygge opp Hjelp24 Bedriftshelsetjeneste. Alle steder har helserelaterte problemstillinger vært en viktig oppgave. Han har på deltid vært bedriftslege/attføringslege i attføringsbedriften Norasonde AS i snart 20 år. Geir Riise sto også sentralt i arbeidet med å etablere IA-avtalen (avtalen om et Inkluderende arbeidsliv).

Geir Riise vil i sitt åpningsforedrag torsdag 14. januar peke på hvilke muligheter den nye samhandlingsreformen kan gi for attføringssektoren.

Erik Falkum

Erik Falkum er professor ved Klinikk for psykisk helse, Oslo universitetssykehus, Aker. Han har gjennom en årrekke vært opptatt av temaet arbeid og psykisk helse, og har belyst det fra ulike synsvinkler.

Han har vært faglig leder for Oslo-modellen for jobbmestrende oppfølging som har vært et samarbeid mellom NAV Oslo, Vinderen DPS og Aker universitetssykehus. Flere attføringsbedrifter har vært involvert i dette vellykkede prosjektet som har bidratt til å få flere med psykoselidelser i arbeid.

- Arbeid er så god medisin at helsevesenet må implementere det i sin behandling av psykisk syke, sier Falkum som sammen med representanter fra Sens og Aker sykehus vil presentere resultatene av prosjektet og plan for videre utbredelse

Eddi Eidsvåg

Eddi Eidsvåg er en erfaren foredragsholder. Han engasjerer tilhørere med sin humor og innlevelse. Gründeren Eddi Eidsvåg er har erfaring fra sin bakerivirksomhet som sosialarbeider, standup komiker og kursholder. Eddi er pøbelideolog i Pøbelprosjektet som har til hensikt å hjelpe ungdom som har falt ut av den videregående skole, tilbake til skolen eller ut i fast arbeid.

Pelle Sandstrak

Impulsiv oppførsel med overraskende lyder og ritualer styrer Pelles liv helt fra barndommen i Nord-Trøndelag. Ingen kan gi noen forklaring. Likevel klarer Pelle seg gjennom ungdomsårene. Han har drag på damer og er god til å spille ishockey. Selv føler han seg som en idiot. Som voksen drar tvangstanker og ritualer Pelle lenger og lenger ned. Det tar flere timer å passere en dørterskel. Han slutter å vaske seg og gå på toalettet og flytter inn i et bilvrak på et gammelt fabrikkområde i Oslo. Der lever han på spareribs og juice - den eneste maten som ikke bringer smitte. Noen timer før Pelle blir arrestert for narkotikabesittelse, hører han en svensk professor snakke om Tourette syndrom på radioen. Finnes det flere som ham? Ti år senere er Pelle frisk. Så frisk som han vil bli.

Opplev Pelle Sandstraks trollbindende foredrag på Attføringsmessas siste dag